

KOMMISSIONEN FOR DE EUROPÆISKE FÆLLESSKABER

Bruxelles, den 18.7.2008
KOM(2008) 480 endelig

**MEDDELELSE FRA KOMMISSIONEN TIL RÅDET, EUROPA-PARLAMENTET,
DET EUROPÆISKE ØKONOMISKE OG SOCIALE UDVALG,
REGIONSUDVALGET OG DEN EUROPÆISKE CENTRALBANK**

**Syvende rapport om de praktiske forberedelser til den fremtidige udvidelse af
euroområdet**

{SEK(2008) 2306}

**MEDDELELSE FRA KOMMISSIONEN TIL RÅDET, EUROPA-PARLAMENTET,
DET EUROPÆISKE ØKONOMISKE OG SOCIALE UDVALG,
REGIONSUDVALGET OG DEN EUROPÆISKE CENTRALBANK**

**Syvende rapport om de praktiske forberedelser til den fremtidige udvidelse af
euroområdet**

1. INDLEDNING

Fra og med januar 2008 omfatter euroområdet 15 af de 27 EU-medlemsstater. Blandt de resterende 12 lande er 10 lande "medlemsstater med dispensation", som forventes at indføre euroen, når de opfylder de betingelser, der er fastsat i traktaten¹. Danmark og Det Forenede Kongerige er ikke forpligtet til at indføre euroen.

Ud over at opfylde konvergenskriterierne skal landene træffe en række omfattende praktiske forberedelser for at forberede alle sektorer i deres økonomier, myndighederne og borgerne på indførelsen af euroen. For at lette landenes forberedelser til overgangen har Kommissionen baseret sig på de erfaringer, der er indhøstet under indførelsen af eurosedler og -mønter i 2002, 2007 og 2008 og udarbejdet en "Henstilling om foranstaltninger til at lette fremtidige overgange til euroen"². De lande, der forbereder sig på overgangen, opfordres alle til at tage hensyn til denne henstilling.

I denne rapport gøres status over de praktiske forberedelser til overgangen i Slovakiet, som bliver medlem af euroområdet den 1. januar 2009 i fortsættelse af Rådets beslutning, hvori det konkluderes, at landet opfylder de nødvendige betingelser for indførelse af euroen. Vedlagte arbejdsdokument fra Kommissionen indeholder detaljerede oplysninger om forberedelserne i de øvrige berørte medlemsstater.

2. FORBEREDELSENE I SLOVAKIET

Slovakiet indfører euroen den 1. januar 2009 i henhold til et "big bang"-scenario.

Den nationale plan for indførelsen af euroen, som blev vedtaget i juli 2005, fastsætter de generelle rammer for de praktiske forberedelser til overgangen og præciserer de opgaver, der skal udføres af de forskellige sektorer i økonomien og af de offentlige myndigheder. Planen blev opdateret i marts 2007 og i april 2008.

De lovgivningsmæssige rammer for overgangen blev fastsat i en "rammelov"³. Denne tekst blev drøftet udførligt med Europa-Kommissionen, idet loven også skulle fjerne alle

¹ Opfyldelsen af "Maastricht"-konvergenskriterierne vurderes regelmæssigt af Kommissionen og ECB i konvergensberetningerne. Den seneste konvergensberetning (KOM(2008) 248) blev vedtaget den 7. maj 2008.

² Kommissionens henstilling af 10. januar 2008 om foranstaltninger til at lette fremtidige overgange til euroen (2008/78/EF).

³ Lov nr. 659/2007 af 28. november 2007 om indførelsen af euroen i Slovakiet og ændringer af visse love.

uoverensstemmelser og fejl, der var konstateret i de foregående konvergensberetninger. "Rammeloven" fastlægger de principper og regler, der skal overholdes under overgangen til eurosedler og -mønter og den kontantløse overgang (f.eks. videreførelse af kontrakter, prisneutralitet og beskyttelse af borgernes økonomiske interesser, obligatorisk dobbelt prisangivelse), udpeger de kontrollerende organer, fastsætter sanktioner for eventuelle brud på reglerne og sikrer de nødvendige ændringer af andre juridiske tekster.

2.1. Styring og organisering af overgangen

Det styrende organ for forberedelserne er den nationale koordineringskomité (NKK) under formandskab af finansministeren (den nationale koordinator) og med direktøren for Slovakiets nationalbank (NBS) som medformand. NKK fører tilsyn med opfyldelsen af den nationale plan for indførelsen for euroen.

Regeringen har også oprettet en ad hoc-post som "statens befuldmægtigede for indførelsen af euroen", som skal koordinere de daglige forberedelser og påpege eventuelle problemer. De tekniske detaljer i forberedelserne drøftes inden for fem arbejdskomitéer; hver af disse er under tilsyn af et ministerium eller NBS.

Arbejdskomitéerne har holdt regelmæssige møder og underrettet NKK og den befuldmægtigede om deres aktiviteter mindst hver tredje måned. Hver komité består af repræsentanter for relevante offentlige og ikke-offentlige organisationer.

- **Slovakiet har overholdt bestemmelserne i artikel 1 i henstilling 2008/78/EF: "Medlemsstaterne bør indføre hensigtsmæssige og specialiserede strukturer med henblik på at planlægge, samordne og lette alle de forberedelser, der er nødvendige for at indføre euroen".**
- **Der er imidlertid en vis tvivl med hensyn til effektiviteten af den eksisterende koordineringsstruktur. NKK befinder sig på et meget højt politisk niveau og kan ikke reelt tage sig af tekniske detaljer. Den befuldmægtigedes kontor har et meget begrænset personale og har hovedsagelig fokus rettet mod kommunikationsspørgsmål. Den centrale overvågning af Slovakiets forberedelser til euroen bør styrkes med henblik på at forbedre koordineringen af de deltagende parter og gøre det muligt at finde effektive løsninger på potentielle krisesituationer.**

2.2. Forberedelserne inden for den offentlige administration

Forberedelserne inden for statsadministrationen, de regionale myndigheder og kommunerne styres af arbejdsudvalget for den offentlige administration. Den nationale koordinator anbefalede alle administrative organer at oprette euro-koordineringsgrupper. En undersøgelse af forberedelserne til omstillingen af IT-systemerne, som er foretaget for Kommissionen, viser, at pr. juni 2008 havde næsten 80 % af de centrale, regionale og lokale administrative organer en liste over IT-systemer, som kræver tilpasning; imidlertid havde kun 18 % rent faktisk gennemført forsøg med de nylig omstillede systemer. Denne tidlige undersøgelse skulle motivere de offentlige administrationsorganer til at sætte gang i forberedelserne: resultaterne af de næste vurderinger forventes at vise, at der er sket store forbedringer.

De centrale og regionale administrative organer har deres egne strategier for uddannelse af personalet og de arbejder med at tilpasse de officielle formularer, referenceværdier og tærskelværdier. Statens budget er ved at blive udarbejdet i slovakiske koruna og vil blive

genberegnet i euro. Omkostningerne ved forberedelserne til overgangen blev indarbejdet i budgetterne for 2008-2009. Ifølge bestemmelserne i "rammeloven" skal alle borgernes betalinger til de offentlige budgetter rundes ned, mens udgifterne på de offentlige budgetter skal rundes op.

- **Slovakiet har udarbejdet en omfattende strategi for myndighedernes tilpasning til euroen.**
- **Der bør imidlertid sættes større fokus på den praktiske uddannelse af de embedsmænd, der beskæftiger sig med kontanter og/eller er i direkte kontakt med offentligheden.**

2.3. Sikring af en hurtig indførelse af eurosedler og -mønter

Forberedelserne til indførelsen af eurosedler og –mønter og tilbagetrækningen af korunasedler og –mønter, som er i omløb, hører ind under den slovakiske nationalbanks kompetence.

- De nødvendige eurosedler og -mønter

Til erstatning af de slovakiske korunasedler og –mønter, der er i omløb, har NBS bestilt 188 mio. eurosedler og 500 mio. euromønter. Pengesedlerne vil blive lånt af den østrigske nationalbank, mens mønterne vil blive præget af Slovakiets Mønt i Kremnica. Mønten i Kremnica har med held foretaget prøveprägninger med henblik på fremstillingen af de slovakiske euromønter. Fremstillings- og oplagringsfaciliteterne vil inden længe blive flyttet til renoverede bygninger, som opfylder høje sikkerhedskrav. Eftersom Mønten har erfaring med at levere store ordrer til udenlandske kunder, burde den ikke have vanskeligt ved at præge de slovakiske euromønter.

- Tilbagetrækning af nationale sedler og mønter, som er i omløb

NBS forventer, at der vil blive returneret ca. 165 mio. pengesedler og 425 mio. mønter (med en samlet vægt på 1900 tons). For at sikre tilstrækkelig oplagrings- og behandlingskapacitet vil destruktionen af slovakiske korunasedler og –mønter begynde før indledningen af perioden med forhåndsudsendelse. De tilbagetrukne korunasedler vil blive oplagret og destrueret i NBS' lokaler, mens mønterne hovedsagelig vil blive indsamlet og gjort værdiløse på Mønten i Kremnica.

- Forhåndsudsendelse og forhåndsvideresendelse til banker

Forhåndsudsendelse af eurosedler og –mønter til forretningsbankerne vil blive påbegyndt i oktober 2008. NBS vil åbne en særlig filial med ansvar for koordinering af forhåndsudsendelsen af euromønter hos Mønten i Kremnica. NBS har indgået aftaler om forhåndsudsendelse med 16 forretningsbanker. Aftalerne er baseret på bankernes overslag fra maj 2008 over behovet for forhåndsudsendelse af eurosedler og –mønter. De bestilte beløb i sedler er forholdsvis lave: 51 mio. eurosedler, svarende til 27 % af det samlede tal på 188 mio., som NBS regner med at sætte i omløb (i forhold til 92,5 % på Malta, 80 % på Cypern og gennemsnitlig 67 % for landene i den første gruppe af deltagere i euroområdet). Bestillingerne af euromønter steg med 60 % mellem september 2007 og marts 2008 til 320 mio. mønter (64 % af de planlagte udstedte euromønter). NBS forventer yderligere bestillinger af såvel

sedler som mønter i de kommende måneder. De fleste sedler og mønter (henholdsvis 81,5 % og 75 %) vil blive forhåndsudsendt til de tre største forretningsbanker.

De lave bestillinger i forbindelse med forhåndsudsendelsen er delvis en indirekte konsekvens af den begrænsede interesse, som virksomhederne har vist for **forhåndsvideresendelsen**. I marts 2008 havde kun 12 000 virksomheder (16 % ud af de i alt 73 000 virksomheder, der arbejder med kontanter) udtrykt interesse for forhåndsvideresendelse. Slovakiet har besluttet ikke at fremstille særlige startsæt med euromønter til virksomhederne, selv om dette indgår i Kommissionens henstilling 2008/78/EF. SMV'er kan få tilstrækkelige beløb i eurosedler og – mønter i de første dage ved at indgå en særlig aftale med en bank. Der bør derfor gøres en særlig indsats for at øge omfanget af forhåndsudsendelsen. Der bør tilskyndes til anvendelse af den nylig vedtagne forenklede ECB-retningslinje om forhåndsudsendelse.

Transport af eurosedler og -mønter med henblik på forhåndsudsendelse vil hovedsagelig blive foretaget af erfarne private pengetransportfirmaer. NBS tilbyder gratis transportmuligheder i forbindelse med store bestillinger af sedler og mønter. Transporter af sedler og mønter til NBS vil altid være ledsaget af det statslige politi. Der er ikke på nuværende tidspunkt planlagt politieskorte i forbindelse med transport af sedler og mønter til /fra forretningsbankerne.

- Forhåndsvideresendelse til borgerne

Slovakiet planlagde oprindeligt ikke at tilbyde offentligheden **minisæt** af euromønter. Efter en omfattende drøftelse med Kommissionen besluttede myndighederne at medtage fremstilling af minisæt i den opdaterede nationale plan fra april 2008. Borgerne vil derfor få mulighed for at købe minisæt til en værdi af 500 SKK (ca. 16,60 EUR). NBS har bestilt 1,2 mio. minisæt, hvilket imidlertid kan vise sig at være utilstrækkeligt. Erfaringerne fra de tidligere overgange viser, at der normalt blev solgt ca. et minisæt pr. husstand (Slovakiet har ca. 2 mio. husstande). Eftersom det ikke er planlagt at fremstille startsæt til detailhandlere, kunne SMV'er endvidere også være interesserede i at købe minisæt. Der bør derfor overvejes en yderligere bestilling af minisæt.

I modsætning til den praksis, der gjaldt på Cypern og Malta, har forretningsbankerne i Slovakiet ikke planlagt omvekslinger til den officielle vekselkurs uden gebyrer før €dagen. **Kampagnen for at få borgerne til at bruge deres beholdninger af kontanter** skulle begynde i juli 2008. Der kan opstå en række problemer i forbindelse med ældre mennesker (ca. 1 mio. personer), som ofte hamstrer kontanter og sjældent anvender elektroniske betalingsmidler. Der er allerede ved at blive gjort reklame for de elektroniske betalingsmidler; der planlægges derfor ingen særlig kampagne med henblik på at øge brugen af disse under overgangsperioden.

- Ombytning og tilbagetrækning af sedler og mønter efter €dagen

For at lette overgangen til sedler og mønter har NBS og forretningsbankerne planlagt **ekstra åbningstider** i de første dage af januar 2009. Bankerne vil være åbne for ombytning af sedler og mønter den 1. januar (som normalt er en offentlig helligdag) samt i weekenden 3.-4. januar. Nogle filialer vil åbne særlige skranke for virksomhederne og øge personalet ved skranke. De beløb, der ombyttes/trækkes tilbage i perioden med to valutaer i omløb, vil ikke være omfattet af gebyrer eller mængdemæssige restriktioner. NBS og forretningsbankerne er bekendt med Kommissionens henstilling om kun at distribuere små pengesedler via pengeautomater samt over skranken i de første dage før og efter €dagen.

Bankerne uddanner regelmæssigt deres personale med henblik på indførelsen af euroen, og nogle af disse stiller uddannelsesfaciliteter til rådighed for deres største kunder. Mange banker har oprettet særlige euro-relaterede web sites.

Praktisk talt alle 2172 **pengeautomater** i Slovakiet skulle udelukkende kunne distribuere eurosedler (hovedsagelig 10 EUR og 20 EUR) senest kl. 2 den 1. januar. Opmærksomheden vil især være rettet mod centralt beliggende pengeautomater, således at de er godt forsynet med slovakiske korunasedler før midnat og med eurosedler kort efter. De pengeautomater, som af tekniske årsager ikke er tilpasset i tide, vil være lukket. Alle 26 800 betalingsterminaler skulle være i stand til at fungere i euro fra og med €dagen.

Ifølge "rammeloven" bør **byttepenge i forretninger** udelukkende gives i euro straks fra € dagen. Loven beskytter desuden detailhandlerne mod at blive anvendt som vekselkontorer: en betaling i slovakiske koruna kan afvises, hvis sedlernes og mønternes samlede nominelle værdi er mere end fire gange højere end den pris, der skal betales (i forbindelse med de tidligere overgange forsøgte kunderne ofte at betale små indkøb med store sedler for at komme af med deres gamle nationale kontanter).

Bestemmelserne i henstilling 2008/78/EF om omstilling af pengeautomater og betalingsterminaler, byttepenge og særlige bankåbningstider overholdes.

Slovakiet har udpeget de myndigheder, som er ansvarlige for **beskyttelse af euroen mod falskmøntneri**. Specielt har Slovakiet oprettet et nationalt centrankontor under indenrigsministeriet samt nationale seddel- og møntanalysecentre, der begge henhører under NBS. Slovakiet deltager ligeledes i de regelmæssige uddannelsesforanstaltninger under Pericles-programmet. NBS og forretningsbankerne har bestilt det nødvendige udstyr til kontrol af eurosedlernes ægthed.

- **Forberedelserne i finans- og banksektoren til overgangen skrider godt frem. For at undgå logistiske problemer i de første dage efter overgangen bør der gøres en betydelig ekstra indsats for at øge forhåndsudsendelsen og forhåndsvideresendelsen af sedler og mønter.**
- **Detailhandlerne bør især opfordres til at anvende den forenklede aftale, der er omhandlet i den nye ECB-retningslinje for forhåndsvideresendelse.**
- **Der bør træffes passende foranstaltninger til at sikre et højt sikkerhedsniveau for alle pengetransporter i ugerne før og efter overgangen.**
- **Der bør være særlig fokus på at forberede små detailhandlere og sårbare grupper på overgangen (f.eks. gennem udsendelse af relevant informationsmateriale til ældre mennesker).**

2.4. Det bør hindres, at der opstår urimelige forretningspraksisser, og at borgerne får en forkert opfattelse af prisudviklingen

Ifølge den seneste eurobarometerundersøgelse frygter 72 % af slovakkerne prisstigninger og misbrug i forbindelse med overgangen til euroen⁴. En af de vigtigste udfordringer for de slovakiske myndigheder i tiden op til overgangen består i at fjerne denne frygt.

I den strategi for beskyttelse af forbrugerne, som NKK har vedtaget, fastsættes de generelle rammer for beskyttelse af forbrugerne under overgangen. Strategien er baseret på to søjler: information af borgerne samt overvågning af og kontrol med priserne.

Den dobbelte prisangivelse er et vigtigt redskab, som skal hjælpe forbrugerne med at vænne sig til den nye valuta og den nye værdiskala. Regeringen har fastsat reglerne for dobbelt prisangivelse i forordningen af 27. marts 2008, mens Slovakiets nationalbank har vedtaget de regler, der gælder for den finansielle sektor. Den obligatoriske dobbelte prisangivelse starter en måned efter, at den uigenkaldelige omregningskurs er vedtaget, og varer indtil udgangen af 2009. Detailhandlerne kan frivilligt benytte sig af dobbelt prisangivelse i en yderligere periode på seks måneder.

- Initiativ vedrørende rimelig prisfastsættelse

Regeringens befuldmægtigede har sammen med sammenslutningen af slovakiske virksomhedsledere iværksat et projekt vedrørende en "**etisk kodeks**". Kodeksen forpligter underskriverne til at overholde reglerne for overgangen til euroen og ikke misbruge situationen til egen vinding. Den er underskrevet af omkring 1000 markedsdeltagere, byer, kommuner og regionale myndigheder. Der er planlagt et stort offentligt arrangement i forbindelse med præsentationen af logoet, som viser, hvem der har underskrevet kodeksen.

- Prisovervågning og -kontrol

Det slovakiske handelsinspektorat (SOI) vil være det vigtigste organ med ansvar for prisovervågning. Det har beføjelse til at udstede advarsler, pålægge bøder og håndhæve sine afgørelser⁵. SOI vil kontrollere: at den dobbelte prisangivelse er korrekt, at afrundingsreglerne overholdes, og at omregningskursen anvendes korrekt. Det vil ligeledes overvåge prisneutraliteten i forbindelse med overgangen og forbuddet mod at indregne de omkostninger, der er forbundet med overgangen, i priserne, således som det er fastsat i "rammeloven". Den eurorelaterede kontrol vil finde sted i hele perioden med dobbelt prisangivelse og i nogle måneder derefter. Kontrollen vil foregå enten via anonyme indkøb (der vil være særlig fokus på små forretninger og forretninger i fjerntliggende områder) eller via målrettet kontrol efter en klage fra en borger. Klagerne vil blive indsamlet via en særlig "euro"-telefonlinje, e-mail, fax eller personligt på SOI's regionale kontorer. Der vil hver anden uge blive offentliggjort en pressemeddelelse om resultaterne af kontrolforanstaltningerne.

SOI har i øjeblikket et personale på 262 personer, hvoraf 150 arbejder "i marken". Det nuværende personale er formentlig ikke tilstrækkeligt til at dække hele landet.

Hvis der konstateres en overtrædelse af en gældende lov, vil SOI forhøre sig hos detailhandleren for at finde ud af, hvad der er grunden hertil. En eventuel tvivlsom

⁴ Se Flash Eurobarometer 237, maj 2008.

⁵ Kun 8 andre nationale myndigheder i EU har tilsvarende store beføjelser.

prisændring vil blive sammenholdt med tendensen på længere sigt og priserne på samme produkt i andre forretninger og vurderet inden for en større sammenhæng (f.eks. priserne på inputs). Hvis en prisstigning viser sig at være uberettiget, vil SOI først anmode detailhandleren om at gå tilbage til den tidligere pris. Næste skridt vil være at udstede en advarsel og endelig at indlede en overtrædelsesprocedure. Fristen for en endelig afgørelse i overtrædelsesprocedurer er fastsat til 30 dage (plus 30 dage for en appelafgørelse). "Rammeloven" fastsætter bøder på op til 60 000 EUR for en detailhandler eller en juridisk person. En enkeltperson, som er direkte ansvarlig for en overtrædelse, kan få en bøde på op til 3000 EUR.

SOI's priskontroller suppleres med en prisovervågningsordning fra forbrugerorganisationernes side. Frivillige inspektører overvåger priserne på udvalgte produkter i ca. 350 detailforretninger. En inspektør besøger den udvalgte forretning to gange om måneden og overvåger priserne på samme udvalg af produkter. Resultaterne af overvågningen og navnene på de forretninger, hvor priserne er steget, offentliggøres på en særlig website.

Ordningens udformning må forbedres. Overvågning af det samme udvalg af produkter med regelmæssige mellemrum i de samme forretninger vil ikke give et korrekt billede af den generelle situation (som konstateret på Cypern i år)⁶, fordi de pågældende forretningers adfærd formentlig vil blive forstyrret af selve eksistensen af overvågningen. Mangelen på stikprøvekontrol risikerer at skjule prisstigninger i andre forretninger. Det er desuden både uretfærdigt og ikke til nogen særlig nytte at hænge et meget lille antal forretninger ud.

For så vidt angår den officielle statistiske overvågning af priserne, vil Slovaokiets statistiske kontor overvåge priserne på hyppigt købte varer i hele perioden med dobbelt prisangivelse. Fra juni 2008 vil det offentliggøre en rapport hver 10. dag. Det statistiske kontor vil også følge offentlighedens opfattelse af inflationen og informationskampagnens virkninger.

- **Kendskabet til den "etiske kodeks" bør udbredes aktivt, idet der kun er få, der har undertegnet den.**
- **Hurtige reaktioner og aktiv kommunikation med medierne er absolut afgørende, hvis det virkelig skal lykkes at bekæmpe borgernes frygt for prisstigninger. De organer, der har ansvaret for prisovervågningen og –kontrollen bør være i stand til at reagere, så snart de modtager en klage. Hvis fristen for at træffe en endelig afgørelse i overtrædelsesprocedurer ikke kan afkortes, bør de foreløbige foranstaltninger, der er truffet af kontrolorganerne, offentliggøres hurtigt. SOI's prisovervågningsaktiviteter er velforberedte: det er vigtigt at sikre, at det har tilstrækkelige ressourcer til at gennemføre aktiviteterne i hele landet.**
- **Den overvågningsordning, der er planlagt af forbrugersammenslutningerne, har behov for en række væsentlige tilpasninger.**
- **Man bør undgå enhver administrativ fastfrysning af priser eller tilsvarende markedsforstyrrende foranstaltninger – navnlig for så vidt angår levnedsmidler: sådanne praksisser forsinker blot de normale prisstigninger som følge af udviklingen på verdensmarkederne og forstyrrer inflationsopfattelsen, idet de uundgåeligt vil**

⁶ Ifølge de foreliggende oplysninger vidste detailhandlerne på forhånd, hvilke priser der blev fulgt i en af prisovervågningsordningerne, og tilpassede derfor deres prisfastsættelsesstrategi.

opstå punktuelt ved afslutningen af fastfrysningsperioden i stedet for at være naturligt fordelt over en række måneder.

- **Den planlagte brug af straffesanktioner for eurorelateret prismisbrug må også præciseres, idet det ikke forekommer særlig logisk at begrænse den til regulerede priser, hvor myndighederne allerede pr. definition har en meget stor indflydelse.**

2.5. Virksomhedernes forberedelser til overgangen

Virksomhedernes forberedelse til overgangen kontrolleres og støttes af økonomiministeriet og dets nationale agentur for udvikling af små og mellemstore virksomheder. Dette agenturs hovedaktiviteter består i at opbygge en rådgivningskapacitet på regionalt plan (i samarbejde med nettet af regionale virksomhedsinformationscentre), organisere informationsseminarer for SMV'er og udarbejde informationsmateriale (f.eks. brochurer, håndbøger osv.).

Ifølge den undersøgelse af SMV'ernes forberedelser til overgangen, som Kommissionen foretog i juni 2008, har 80 % af virksomhederne allerede indledt deres forberedelser. Omkring to tredjedele af virksomhederne har defineret den nødvendige computertilpasning (67 %); et tilsvarende antal har informeret deres personale (65 %), og næsten halvdelen har undersøgt virkningerne i de forskellige områder af virksomheden (49 %). Ca. 70 % af virksomhederne vil udlicitere de nødvendige computertilpasninger til en specialiseret virksomhed; de fleste virksomheder forventer ikke problemer i relation til de nødvendige ændringer af IT-systemerne (82 %). Næsten 90 % af virksomhederne føler, at de er meget godt eller ret godt informeret om overgangen.

De fleste virksomheder hævder, at de vil omregne deres priser fra slovakiske koruna til euro ved hjælp af de eksakte omregningsregler (45 %). 22 % planlægger at benytte en stort set neutral metode (nogle priser justeres op og nogle ned). En stor del af virksomhederne har hovedsagelig til hensigt at justere priserne op (14 %), selv om dette vil være i strid med loven. Denne andel er betydelig højere end den, der blev konstateret på Cypern (3 %) og i Slovenien (6 %).

Denne undersøgelse blev bevidst foretaget på et tidligt stadium for at gøre virksomhederne opmærksom på nødvendigheden af at iværksætte eller fremskynde forberedelserne. Virksomhederne har mulighed for at deltage i adskillige tematiske seminarer organiseret af det nationale agentur og/eller søge hjælp hos et regionalt virksomhedsinformationscenter.

- **Myndighederne bør sikre, at alle SMV'er er tilstrækkelig informeret om overgangen og får den nødvendige støtte.**
- **Udviklingen i SMV'ernes forberedelser bør regelmæssigt overvåges med henblik på at finde og hurtigt løse potentielle problemer.**

2.6. Kommunikationsaktiviteter og offentlighedens mening

Den opdaterede og udvidede nationale kommunikationsstrategi om indførelsen af euroen i Slovakiet blev vedtaget den 17. oktober 2007. Den blev udarbejdet af arbejdskomitéen vedrørende kommunikation.

Efter en udviklet udbudsprocedure blev et eksternt kommunikationsbureau i november 2007 udvalgt til at gennemføre størstedelen af den nationale strategi, mens de supplerende

kommunikationsaktiviteter udføres af Slovakiets nationalbank, finansministeriet, regeringen og andre offentlige administrationsorganer. I nært samarbejde med partnerne, herunder Europa-Kommissionen, har de slovakiske myndigheder udarbejdet en omfattende kommunikationskampagne, som vil gøre brug af en lang række kanaler, der når ud til mange forskellige målgrupper. De vigtigste punkter i strategien vedrører de næste skridt i forbindelse med overgangen, fordelen ved euroen og beskyttelse af forbrugerne mod prismisbrug.

De slovakiske myndigheder besluttede at udsætte iværksættelsen af en storstilet informationskampagne, indtil der var mere sikkerhed om, hvorvidt Slovakiet opfyldte konvergenskriterierne. Der blev dog gennemført en række forberedende foranstaltninger. Der blev valgt et kampagnelogo og vedtaget en vejledning for præsentationen af den nationale kampagne. Der blev rekrutteret yderligere kommunikationspersonale i både Slovakiets nationalbank og finansministeriet, mens der blev sat særlig fokus på udpegning af eksperter, som skal tage sig af særlige målgrupper: børn og unge, ældre, handicappede og etniske minoriteter. I de seneste måneder har de slovakiske myndigheder arrangeret en række regelmæssige pressemøder, hvilket ser ud til at have båret frugt, idet pressen er bedre underrettet og mindre kritisk over for overgangen. For at forberede den slovakiske befolkning på massekampagnen i anden halvdel af 2008 blev der i marts lanceret et første eurorelateret TV-spot.

Den 7. december 2007 underskrev Kommissionen en partnerskabsaftale med de slovakiske myndigheder. I henhold til denne "rammeaftale" har Kommissionen støttet kommunikationsaktiviteterne ved at stille reklamemateriale til rådighed, udlåne sin udstilling om euroen (vist i Bratislava og Košice i januar og februar 2008) og afholdt et seminar for slovakiske journalister i Bruxelles (marts 2008). Begge parter undertegnede ligeledes den 20. december 2007 en finansieringsaftale. Ifølge denne aftale medfinansierer Kommissionen en række aktiviteter indtil udgangen af juli 2008, herunder ansættelse af kommunikationsansvarlige, forskellige kampagner i medierne (f.eks. for Roma-minoriteten), en national euro-helpline, en national euro-website, et projekt vedrørende "euro i skolerne" og et uddannelsesprogram for opinionsdannere.

Den seneste Flash Eurobarometer-undersøgelse i de nye medlemsstater⁷ bekræfter stort set de seneste års resultater. Tilslutningen til euroen i Slovakiet ligger fortsat over gennemsnittet i de nylig tiltrådte medlemsstater, men udviklingen har været let faldende siden foråret 2007 (tilslutningen ligger på 52 % i forhold til 55 % i september 2007 og 57 % i april 2007).

Iværksættelsen af kommunikationsaktiviteterne i Slovakiet har haft en lang række virkninger. Det selvoplevede informationsniveau steg med 17 procentpoints til det højeste niveau i alle berørte lande (64 % af slovakkerne føler sig meget godt eller ret godt informeret i forhold til et gennemsnit på 40 %). Resultaterne viser også en stigende efterspørgsel efter informationer. Kendskabet til en række centrale karakteristika ved euroen og ØMU'en er endvidere blevet bedre.

- **Mens der som helhed er en forholdsvis positiv holdning til indførelsen af euroen i forhold til andre lande, afspejler de seneste slovakiske resultater også en stigende skepsis for så vidt angår de forventede konsekvenser og positive følger.**
- **Under den kommende intense fase af informationskampagnen skal der derfor lægges**

⁷ Se Flash Eurobarometer 237, maj 2008.

stor vægt på borgernes bekymringer, især dem der vedrører prisudviklingen i tiden op til overgangen.